

USA vyhlásily ropné embargo vůči Rusku

Dokončení ze strany 1

Česko může čekat, že růst cen na čerpacích stanicích bude pokračovat. Pokud by došlo k omezení dodávek z Ruska, přijde další skok. Rafinerie, případně benzinky by prodávaly za tolik, aby udaly jen to, co dokáží samy sehnat, a přes vysoké marže by tlumily poptávku. Zdražila by též ropa, která by nahradila tu ruskou. Prodraží se i její doprava, pokud nebude možné použít stávající ropovody a bude nutné používat lodě a železnici.

V Česku se zatím jen debatuje, jak dopady vysokých cen paliv na domácnosti a ekonomiku mírnit. Vláda to má řešit dnes. Ropa se před ruskou invazí na Ukrajinu prodávala za 97 dolarů za barel, včera už za 128 dolarů. Vysoké ceny ropy se projeví i v cenách zboží včetně potravin, nejrychleji zpravidla u pečiva.

Mezi možnými opatřeními je snížení spotřební daně z paliv nebo daně z přidané hodnoty, případně zastropování cen. Nepanuje ale shoda na tom, která cesta je nejlepší. „Nemá smysl se tím zabývat, je to libivé gesto, ale reálně to nepomůže. Lepší je lidem pomoci s účty za plyn a elektřinu,“ míní Indráček.

Hospodářská komora ČR navrhuje, aby cenovou úroveň paliv hlídal státní podnik Čepro přes svou síť čerpacích stanic Eurooil a prodával jen s „přiměřenou“ marží. Stát by ale musel určit, kolik to má být. Není ani jasné, zda by i s kontrolovanou ziskovostí byly státní benzinky levnější než soukromá konkurence.

Také Američané se snaží omezovat dopady. Jednají například s Venezuelou a se Saúdskou Arábií. Chtějí dostat na trh více ropy a zabránit tím nejen nedostatku, ale i dalšímu růstu cen. Jenže i to vyvolává otázky. Část amerických zákonodárců kritizuje, že by se kvůli boji proti Putinovi muselo vycházet vstříc Nicolásu Madurovi, autoritářskému vůdci Venezuely.

Evropská komise včera představila plán na snížení závislosti na plynu z Ruska. Jen letos má klesnout o dvě třetiny, hlavně díky dovozu zkapalněného plynu z USA a Kataru. Zcela bez Ruska by se Evropa měla obejít „mnohem dříve než v roce 2030“, uvedl Brusel. Dosáhnout toho chce rychlejším přechodem na alternativní dodávky ropy a plynu i rozvojem zelené energetiky.

Poznámka k tématu na straně 8

Češi míří na levné pumpy

Cenové rozdíly na totemech čerpacích stanic se smazávají, postupně se zdražuje všude

ROMAN ŠITNER

PRAHA Ropa dál zdražuje kvůli obavám o budoucnost dodávek z Ruska. To se prakticky okamžitě odráží na českých čerpacích stanicích. Ty levné nyní nabízejí naftu za 47 korun a benzin za 43, běžné ceny už jsou ale kolem 50, resp. 46 korun za litr.

Pro domácnosti, které jsou na autě závislé a musí například dojíždět do práce, to má zásadní dopad na rodinný rozpočet. Za palivo dávají rázem o polovinu více než ještě na začátku roku. Kilometr v běžném autě už nevyjde na dvě koruny, ale na tři. A čím více lidé jezdí, tím drsněji to pocítí ve svých peněženkách.

Sít Tank Ono jen včera zdražila diesel postupně o další čtyři koruny. „Tím se dostali nad průměr trhu, což není typická situace, očekával bych proto, že ve středu dojde k dalšímu výraznému zdražení na všech čerpacích stanicích,“ řekl včera LN Ivan Indráček, šéf Společenství čerpacích stanic – Unie nezávislých petrolejářů.

Nafta zdražuje rychleji než benzin, protože se do Evropy dováží z Ruska i hotová, takže přerušeni dodávek by trh pocítil silněji. Navíc, čím více budou lidé kvůli dražšímu palivu přesezat z osobních aut na benzin do autobusů na naftu, tím větší může být cenový rozdíl mezi dieselem a benzinem.

U levnějších pump si počkáte

Data firmy CCS ukazují, že rozdíly mezi dražšími a levnějšími pumpami nejsou tak dramatické jako v minulosti. Ty levné berou Češi útokem, takže nemají motivaci lákat další zákazníky, zatímco dražší pumpy zatím celé zdražení v rafineriích na zákazníka nepřeněsly.

Přesto se vyplatí jezdit na ty levnější, kde se dá ušetřit pár korun na každém litru, tedy i více než sto korun na nádrži.

Také rozdíly mezi jednotlivými kraji jsou poměrně nevýznamné. Najít čerpací stanice s podprůměrnými cenami lze prakticky v každém, ale je třeba připravit se na delší čekání.

Levné pumpy berou Češi útokem, takže nemusí lákat další zákazníky, zatímco ty dražší zatím celé zdražení v rafineriích na zákazníka nepřeněsly

”

Lidé v příhraničí mohou tankovat levněji v Polsku. Nová data zatím nejsou k dispozici, ovšem ještě minulý pondělí – první po vypuknutí války na Ukrajině – byl v Polsku benzin oproti Česku průměrně levnější o deset korun, nafta o devět. To už je rozdíl, který obhájí i delší zajižďku. Na Slovensku je mírně levnější diesel,

ale dražší benzin, ceny v Rakousku jsou srovnatelné a Německo kvůli vysokým cenám nedává k výletům na čerpací stanice žádný důvod.

Nejvíce ušetří auto v garáži

Hledání výhodnějšího tankování ovšem přináší jen dílčí úspory. Nejradikálnější, ale také neefektivnější způsob, jak snížit náklady na palivo, je omezení cest autem. Na nákup není třeba jezdit zvlášť, lze to zvládnout například při cestě z práce.

Omezit je možné i samotné jízdy do zaměstnání. K úspoře stačí jediný den v týdnu práce z domova. Další možností je použít alespoň na část cesty veřejnou dopravu, případně jít pěšky nebo jet na kole či koloběžce.

Opomíjenou možností je spolujízda. Právě ta může zachovat komfort (doprava od domu až do zaměstnání) proti například přeplněným autobusům v okolí velkých měst. Řada sousedů jezdí autem do práce do stejné lokality a má obdobnou pracovní dobu.

Domluvit se znamená poměrně malé kompromisy a výraznou úsporu nejen na palivu, ale i na opotřebení auta.

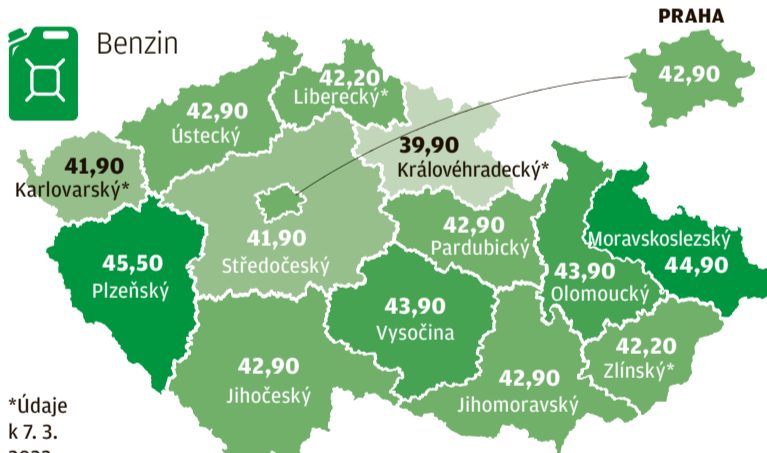
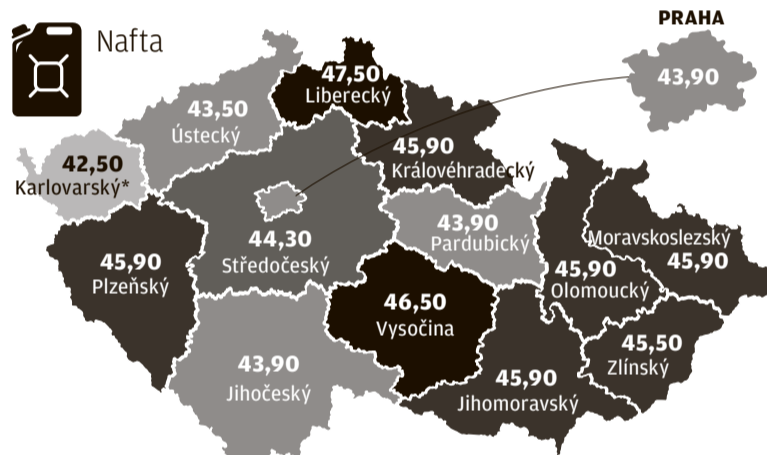
Další cestou je úspornější jízda. Hlavně dynamičtější řidiči mohou ušetřit výrazně. „To nejzajímavější díky které se využije maximum kinetické energie. Platí to pro všechny typy pohonu,“ vysvětluje školicí úsporné jízdy Marek Tomíšek ze serveru usporne.info.

U aut s velkým aerodynamickým odporem (prakticky všechna SUV) přinese velký efekt i snížení rychlosti na dálnici. Pokud po cestě do zaměstnání urazíte po dálnici kolem 20 či 30 kilometrů, je časová úspora při jízdě rychlostí 130 kilometrů v hodině místo 100 kilometrů za hodinu minimální, ovšem spotřeba paliva může být klidně i o třetinu vyšší.

„U spalovacích motorů je také potřeba správně řadit. Nevytáčet motor zbytečně, ale zároveň ani nepodtáčet. Ideální je se řídit zvukem a projevem motoru,“ dodává Tomíšek.

Nejnižší ceny paliv podle krajů

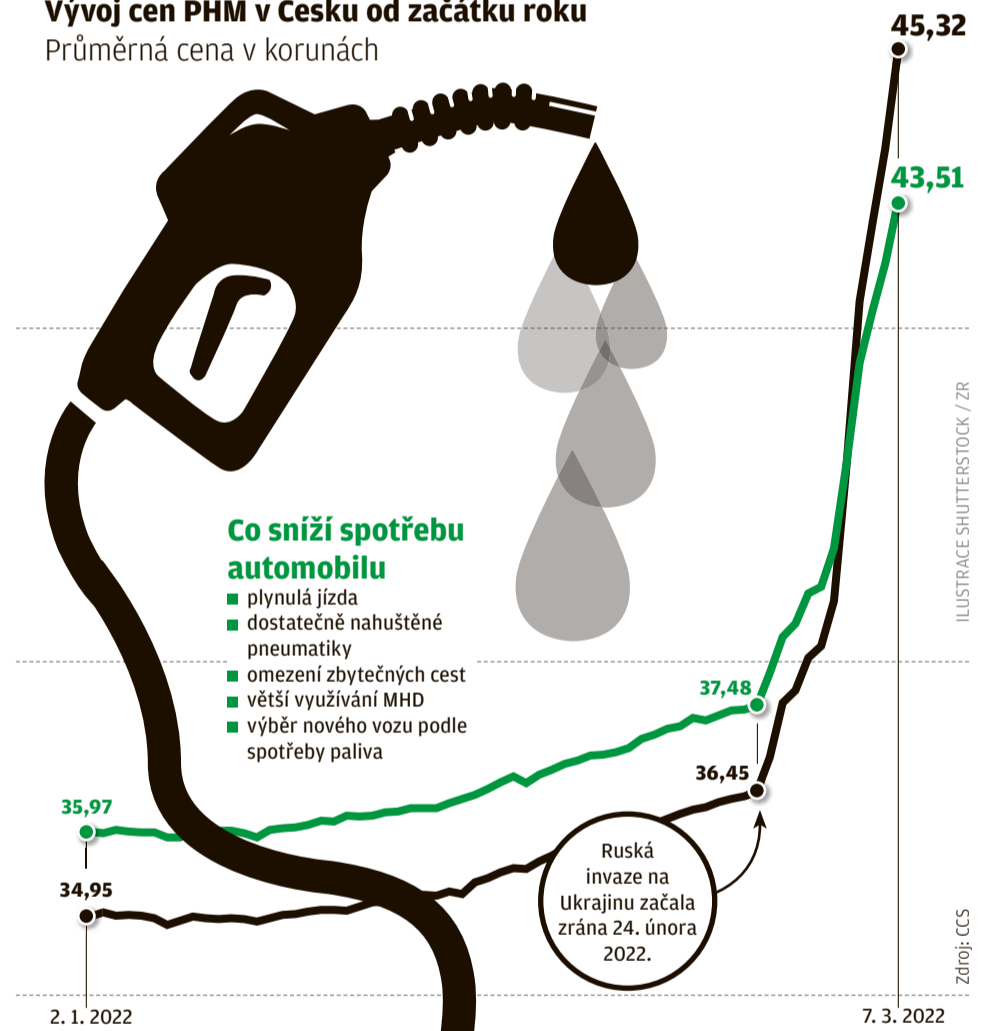
Pokud není uvedeno jinak, ceny v korunách jsou ke včerejšku

*Údaje k 7. 3. 2022

Vývoj cen PHM v Česku od začátku roku

Průměrná cena v korunách

Co sníží spotřebu automobilu

- plynulá jízda
- dostatečně nahuštěné pneumatiky
- omezení zbytečných cest
- větší využívání MHD
- výběr nového vozu podle spotřeby paliva

Ruská invaze na Ukrajinu začala zrána 24. února 2022.

ILLUSTRACE SHUTTERSTOCK / ZR

Zdroj: CCS

EET má skončit i pro dobrovolníky

Vláda má dnes odhlasovat konec elektronické evidence tržeb, která by v příštím roce přinesla eráru přes čtyři miliardy korun navíc.

Finanční správa propouští a odřízne od EET i firmy, jež nyní systém používají dobrovolně.

MIROSLAV PETR

PRAHA Elektronická evidence tržeb začíná stříhat metr. Vláda na dnešním jednání hlasuje a s jistotou i odhlasuje koaliční návrh na zrušení povinné EET. Změna zákona o evidenci tržeb pak poputuje k poslancům a senátorům, u většiny z nich by konec fiskalizace také neměl narazit.

Od ledna 2023 tak nejspíš bude v Česku po EET úplně veta. Bez

výjimky. Systém totiž odpojí i zhruba 53 tisíc podnikatelů a firem, kteří dosud EET dobrovolně využívají. Finanční správa se také zbaví úředníků, již agendu dosud zajišťovali. Celé to má ušetřit zhruba půl miliardy korun ročně. Na druhou stranu tím ale erární rozpočet přijde v příštím roce o 4,2 miliardy korun. Takovou částku by teoreticky mohla evidence přinést navíc, pokud by zůstala.

Čtvrtina EET stále provozuje

Informace pro LN včera potvrdilo ministerstvo financí. „Aktuálně stále dobrovolně eviduje tržby okolo 53 tisíc podnikatelů, tedy zhruba čtvrtina z původního celkového počtu 200 tisíc povinně evidujících subjektů. Současný návrh s dalším provozováním systému EET na straně Finanční správy nepočítá, přijímání informací o tržbách by tak mělo být od ledna 2023 úplně zrušeno,“ uvedl mluvčí resortu Tomáš Weiss.

V souvislosti s plánovaným zrušením EET dojde podle něj ke snížení celkového počtu funkčních míst ve Finanční správě. Ke zrušení prvních sta míst dojde od 1. července. „Dotčení úředníci se samozřejmě mohou rozhodnout setrvat v úřadu a přihlásit se na jiné místo, uvolněné například přirozenou fluktuací. O automatickém přesunu pracovníků na jiná funkční místa bude případně rozhodovat vedení Finanční správy po dohodě s dotčenými zaměstnanci,“ dodal Weiss.

Stát do EET stihl během pěti let zapojit jen stravovací, ubytovací služby a obchody. Na zbytek dvě fáze, které se měly týkat menších podnikatelů, právníků, lékařů a dalších služeb, se ani po dvou letech odkladu kvůli covidové pandemii dosud nedostalo.

Pokud by vláda a zákonodárci zákon dnes nezměnili, od ledna 2023 by museli všichni své elektronické pokladny povinně

S provozováním EET už Finanční správa nepočítá, přijímání informací o tržbách by tak mělo být od ledna 2023 úplně zrušeno

TOMÁŠ WEISS
mluvčí ministerstva financí

”

nastartovat, případně ty stávající opět propojit s Finanční správou.

Jeden z největších a vehementně prosazovaných projektů minulého premiéra a předtím i ministra financí Andreje Babiše (ANO) měl

údajně přinášet do pokladny státu a samospráv celkem až 18 miliard korun ročně. Suma, kterou měla EET státu přinést díky přísnějšímu dohledu na tržby podnikatelů, a tedy i omezení „daňové optimalizace“, se však těžko vyčísluje.

Lze jen stěží odlišit, jakou mírou ke zvýšení daňového inkasa (zejména DPH) přispěla povinná fiskalizace a jakou další vlivy, včetně třeba vyšších mezd i cen zboží a služeb. Jisté ovšem je, že Babišem slibované miliardy EET nepřinesla ani z poloviny.

Peníze, které nepřijdou

Ministerstvo financí v předkládací zprávě k návrhu na zrušení EET vyčísluje, že ukončení projektu připraví erár v příštím roce o 4,2 miliardy korun. „Odhadované ponížení inkasa po zrušení evidence tržeb ve výši 4,2 miliardy korun (z toho 2,8 miliardy státní rozpočet, 1,3 miliardy místní rozpočty a 0,1 miliardy korun roz-

počty zdravotních pojišťoven) pak není faktickým snížením, nýbrž odhadem navýšení inkasa, ke kterému by mohlo dojít v roce 2023 v případě, že by byla povinnost evidovat tržby znovu obnovena,“ uvádí ministerstvo v podkladu pro vládu.

Kritici EET od počátku argumentují zbytečnou zátěží podnikatelů. „EET se stala symbolem nepřátelského tlaku na podnikatele před časem například poslanec hospodářského výboru sněmovny Vojtěch Munzar (ODS).

Ale někteří podnikatelé to tak černě nevidí. „Evidence tržeb není pro většinu z nás žádná potíž. Vedla naopak k narovnání podmínek v oboru. Pro toho, kdo nekrátí tržby, není EET problém,“ reagoval Luboš Kastner, spoluzakladatel několika restaurací a garant oboru gastronomie při Asociaci malých a středních podniků a živnostníků ČR.